

Handläggare:
Peter Dahlberg, 08-508 29 390

Till
Finansroteln

Remiss om Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige - så kan avtalen genomföras (SOU 2017:58)

Svar på remiss från Finansroteln (dnr 110-1156/2017).

Sammanfattning

Utredningen lämnar förslag som ska möjliggöra de bilaterala avtal som tecknats om amerikansk inresekontroll på Arlanda och behandlar nödvändiga författningsförslag och förändringar i svensk rätt som behöver genomföras. Ett införande av amerikansk inresekontroll bedöms främst medföra fler arbetsuppgifter för Polisen, Tullverket och Transportstyrelsen.

Koncernledningen ser positivt på betänkandet. Ett förenklande av resor till Amerikas förenta stater kan stödja det arbete som pågår inom staden för att stärka Stockholmsregionens attraktivitet. Koncernledningen anser, vilket Stockholm Business Region också anför, att amerikanska inresekontroller möjliggör mer transittrafik och direktlinjer från Arlanda. Den internationella tillgängligheten är en mycket viktig fråga för staden för att attrahera företag, kongresser, talanger och turister.

Ärendet

Justitiedepartementet önskar synpunkter på Preclearanceutredningens betänkande SOU 2017:58 "Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige – så kan avtalen genomföras". Utredningen behandlar förändringar i svensk rätt för att möjliggöra genomförandet av de statliga bilaterala avtal som tecknats om amerikansk inresekontroll på Arlanda.

Ett genomförande av amerikansk inresekontroll innebär att det kommer att vara den amerikanska gränskontrollmyndigheten som ska utföra gräns-, tull- och jordbrukskontroller med egna tjänstemän. Gränskontrollen kommer att ske i enlighet med amerikansk lagstiftning vid Arlanda istället för vid ankomsten till Amerikas förenta stater.

För att möjliggöra amerikansk myndighetsutövning på svenskt territorium, föreslås i betänkandet bl.a. att inresekontrollanter och tjänstemän som utför arbetsuppgifter enligt samarbetsavtalet ska jämföras straffrättsligt med svenska tjänstemän. Utredningen har också analyserat förhållandet mellan avtalen om amerikansk inresekontroll i Sverige och

den nya EU-rättsliga regleringen om dataskydd för att trygga att förslagen till författningsregleringar inte kommer i konflikt.

Ett införande av amerikansk inresekontroll bedöms medföra fler arbetsuppgifter för Polisen, Tullverket och Transportstyrelsen. Myndigheternas utökade uppgifter täcks inom ökade anslag. Swedavia ska i enlighet med förslaget ersätta amerikanska staten för dess utgifter. Det får till följd att Swedavias utgifter ökar med ca 1,66-1,75 kr från dagens 43 kr per passagerare.

Finansroteln har remitterat betänkandet "Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige - så kan avtalen genomföras" (SOU 2017:58) till bl.a. Stockholms Stadshus AB, som i sin tur remitterat vidare till dotterbolaget Stockholm Business Region. Nedan följer en redovisning av bolagets remissvar i huvudsak. Remissvaret i sin helhet återfinns i bilagan.

Underremiss

Stockholm Business Region AB:s (SBR) remissvar har i huvudsak följande lydelse: SBR ser mycket positivt på amerikansk inresekontroll (preclearance) vid utresa från Sverige via Arlanda. Systemet med preclearance har funnits sedan 1952, men det är endast Dublin Airport och Shannon Airport på Irland som har systemet i Europa. Det finns också på Abu Dhabi International Airport i Förenade Arabemiraten samt ett antal flygplatser i Canada och i Västindien.

I maj 2015 tillkännagav United States Department of Homeland Security att elva flygplatser fick möjligheten att införa systemet. I november 2016 adderades ytterligare elva flygplatser. Hälften av dessa är europeiska flygplatser, varav Oslo, Köpenhamn och Keflavik är nordiska kandidater. Avtalet mellan Sverige och Amerikas förenta stater är undertecknat med avsikten att Sverige efter Irland ska bli det andra landet i Europa som erbjuder preclearance. Därefter kan nya flygplatser komma att erbjuda systemet i Europa.

Bolaget gör bedömningen att det är en konkurrensfördel för Arlanda och därmed för Stockholm och Sverige att preclearance finns på Arlanda. Det möjliggör mer transittrafik vilket i sig kan leda fram till fler direktlinjer till Arlanda. Den internationella tillgängligheten är en mycket viktig fråga för Stockholms konkurrenskraft, såväl för att attrahera företag och talanger som turister och kongressdelegater.

Vidare menar SBR att denna konkurrensfördel måste erbjudas under så lång tid som möjligt innan andra flygplatser hinner ansluta sig till systemet. En snabb hantering i riksdagen samt en forcerad investeringsplan avseende de åtgärder Swedavia måste vidta på flygplatsen menar bolaget är av stor betydelse. Det är bolagets uppfattning att Swedavia borde få möjligheten att föregå beslut i riksdagen och göra nödvändiga investeringar så att verksamheten kan komma igång så snart besluten finns på plats (*bilaga 1*).

Koncernledningens synpunkter

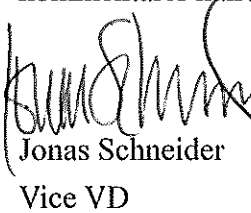
Stockholmsregionen är Sveriges tillväxtmotor och drivs bl.a. av människors

innovationsförmåga, entreprenörskap och kreativitet. Ett möjliggörande av enklare resor till Amerikas förenta stater ligger i linje med stadens ambitioner och kan stödja det arbete som pågår inom staden för att stärka Stockholmsregionens attraktivitet.

Amerikanska inresekontroller medför fler arbetsuppgifter för Polisen, Tullverket och Transportstyrelsen samt tillkommande kostnader för Swedavia om knappt två kr per passagerare. Koncernledningen bedömer att det är skäligt att de berörda myndigheternas uppgifter påverkas och att kostnadsökningen för Swedavia verkar rimlig sett mot dagens nivå om 43 kr per passagerare.

Koncernledningen anser, vilket SBR också anför, att amerikanska inresekontroller möjliggör mer transittrafik vilket också kan leda fram till fler direktlinjer från Arlanda. Koncernledningen bedömer, som också SBR lyfter fram, att den internationella tillgängligheten är en mycket viktig fråga för Stockholms konkurrenskraft för att attrahera företag, kongresser, talanger och turister. Vidare lyfter SBR fram att en snabb hantering i riksdagen samt en forcerad investeringsplan för behövliga åtgärder är av stor betydelse, vilket koncernledningen instämmer i.

Koncernledningen ser positivt på betänkandets förslag och har inga invändningar mot det som framförs. Det är viktigt att säkerställa Stockholmsregionens attraktivitet och funktion som motor för hela Sveriges ekonomi. För mer utförliga och kompletterande kommentarer hänvisar koncernledningen till SBR:s remissvar.

Jonas Schneider
Vice VD

Bilagor

1. Remissvar Stockholm Business Region AB

Stockholm

Business Region

Bilaga 1

DNR1.7-193/2017
2017-08-15

Handläggare: Thomas Andersson
Tel: 08-508 285 17
E-post: thomas.a.andersson@stockholm.se

Svar på underremiss om SOU 2017:58 Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige

Stockholm Business Regions förslag till beslut

Stockholm Business Region överlämnar följande tjänsteutlåtande som svar på remiss om SOU 2017:58 Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige.

Ärendet anmäls som kontorsyttrande på styrelsens sammanträde den 19 september 2017.

Olle Zetterberg

Thomas Andersson

Ärendet

Koncernledningen för Stadshus AB har skickat en underremiss på en remiss från Finansroteln avseende SOU 2017:58 Amerikansk inresekontroll vid utresa från Sverige. Utredningen om amerikansk inresekontroll på Arlanda (Preclearance-utredningen) har haft i uppdrag att föreslå hur de svenska bilaterala avtalen med Förenta staterna om amerikansk inresekontroll på Arlanda flygplats, alltså det som med en amerikansk term kallas preclearance, ska genomföras i svensk rätt och lämna nödvändiga författningsförslag.

Preclearance, dvs. amerikansk inresekontroll på en annan stats territorium, innebär att tjänstemän från den amerikanska gränskontrollmyndigheten US Customs and Border Protection utför gräns-, tull och jordbrukskontroller enligt amerikansk lagstiftning i samband med avresa från ett annat land i stället för vid ankomsten till Förenta staterna. Efter utförda kontroller kan flyg sedan i princip behandlas som inrikesflyg när de ankommer till Förenta staterna. För svensk del består överenskommelsen med Förenta staterna av två avtal. Avtalen undertecknades i november 2016 respektive mars 2017. Svar på underremissen ska vara koncernledningen tillhanda senast den 15 augusti 2017.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts av Visit Stockholm.

Stockholm Business Regions analys och bedömning

Stockholm Business Region ser mycket positivt på amerikansk inresekontroll (preclearance) vid utresa från Sverige via Arlanda. Systemet med preclearance har funnits sedan 1952, men det är endast Dublin Airport och Shannon Airport på Irland som har systemet i Europa. Det finns också på Abu Dhabi International Airport samt ett antal flygplatser i Canada och i Västindien. I maj 2015 tillkännagav United States Department of Homeland Security att elva flygplatser fick möjligheten att införa systemet. I november 2016 adderades ytterligare elva flygplatser. Hälften av dessa är europeiska flygplatser, varav Oslo, Köpenhamn och Keflavik är nordiska kandidater. Avtalet mellan Sverige och Förenta staterna är undertecknat med avsikten att Sverige efter Irland ska bli det andra landet i Europa som erbjuder preclearance. Därefter kan nya flygplatser komma att erbjuda systemet i Europa.

Bolaget gör bedömningen att det är en konkurrensfördel för Arlanda och därmed för Stockholm och Sverige att preclearance finns på Arlanda. Det möjliggör mer transittrafik vilket i sig kan leda fram till fler direktlinjer till Stockholm Arlanda. Den internationella tillgängligheten är en mycket viktig fråga för Stockholms konkurrenskraft, såväl för att attrahera företag och talanger som turister och kongressdelegater.

Avsikten att Sverige ska bli det andra landet som erbjuder preclearance är betydelsefullt eftersom det skapar en konkurrensfördel för Arlanda. Bolaget menar att denna konkurrensfördel måste erbjudas under så lång tid som möjligt innan andra flygplatser hinner ansluta sig till systemet. En snabb hantering i Riksdagen samt en forcerad investeringsplan avseende de åtgärder Swedavia måste vidta på flygplatsen menar bolaget är av stor betydelse. Det är bolagets uppfattning att Swedavia borde få möjligheten att föregå beslut i Riksdagen och göra nödvändiga investeringar så att verksamheten kan komma igång så snart besluten finns på plats.